

Ringkasan Eksekutif

Pemindahan Fiskal Persekutuan dan Kapasiti Fiskal di Malaysia: Analisis Penyamarataan Antara Negeri

Sistem fiskal persekutuan Malaysia kini semakin mendapat perhatian kerana dianggap sangat berpusat. Perlembagaan memberikan kerajaan Persekutuan kuasa yang menyeluruh untuk memungut hasil, sambil menghadkan secara ketara keupayaan kerajaan negeri untuk mengenakan cukai dan membuat pinjaman. Pelaksanaan kuasa ini oleh kerajaan Persekutuan menyebabkan kuasa lebih tertumpu di peringkat pusat, sekali gus mewujudkan jurang kewangan yang besar antara keperluan kerajaan negeri untuk memenuhi tanggungjawab perbelanjaan mereka dengan hasil yang mampu dijana sendiri.

Pemindahan hasil daripada kerajaan Persekutuan kepada kerajaan negeri merupakan satu ciri reka bentuk persekutuan yang bertujuan menangani jurang kewangan: iaitu kekurangan hasil dan perbelanjaan bagi semua negeri, serta mengambil kira perbezaan keadaan antara negeri. Ia sepatutnya mengimbangi had perundangan terhadap kuasa negeri untuk menjana hasil, di samping menyediakan sokongan tambahan kepada negeri yang kurang berkeupayaan menjana hasil dan mempunyai keperluan pembangunan ekonomi yang lebih tinggi.

Sama ada pemindahan fiskal Persekutuan di Malaysia benar-benar melaksanakan fungsi kedua iaitu penyamarataan — dengan menyalurkan lebih banyak dana kepada negeri kurang maju yang mempunyai kapasiti penjanaan hasil lebih rendah — masih kurang diteliti. Pemindahan fiskal Persekutuan kebanyakannya direka berasaskan aktiviti tertentu (atau faktor politik dan sejarah), bukannya kapasiti fiskal atau keperluan. Agihan antara negeri di Malaysia juga belum dinilai secara empirikal berdasarkan objektif penyamarataan.

Tanpa penyamarataan yang berkesan, perbezaan kapasiti fiskal boleh menyebabkan jurang berterusan dalam perbelanjaan serta akses tidak sama rata kepada perkhidmatan awam antara wilayah. Keadaan ini bercanggah dengan semangat persekutuan, yang bertujuan menghimpunkan sumber dan menyelaras peraturan demi meningkatkan kesejahteraan semua rakyat Malaysia secara saksama. Perkongsian hasil yang mengabaikan keperluan penyamarataan akan memburukkan ketidaksamaan antara negeri dan boleh menjejaskan fungsi demokrasi.

Laporan ini menangani jurang bukti yang penting dengan meneliti sama ada agihan pemindahan fiskal Persekutuan menggalakkan penyamarataan. Ia menilai secara empirikal agihan pemindahan fiskal per kapita mengikut negeri berdasarkan pelbagai petunjuk kapasiti fiskal dan sumber fiskal, termasuk saiz ekonomi, pendapatan isi rumah dan struktur ekonomi. Jika hasilnya selaras dengan objektif penyamarataan, negeri yang mempunyai kapasiti fiskal lebih rendah sepatutnya menerima bahagian pemindahan fiskal yang lebih besar.

Berdasarkan ukuran alternatif tersebut, tiada bukti yang konsisten atau jelas bahawa pemindahan Persekutuan diselaraskan secara sistematik dengan perbezaan kapasiti fiskal antara negeri. Negeri yang mempunyai potensi penjanaan hasil yang lebih lemah tidak secara konsisten menerima tahap sokongan yang lebih tinggi. Lebih ketara, pemindahan fiskal menunjukkan hubungan yang bertentangan dengan jangkaan terhadap sumber fiskal sebenar, apabila negeri yang mempunyai hasil lebih tinggi sering menerima pemindahan fiskal yang lebih besar.

Dari sudut penyamarataan, dapatan ini sebahagiannya didorong oleh cara aliran fiskal direkodkan, di mana komponen pemindahan Persekutuan dimasukkan dalam akaun hasil negeri. Keadaan ini menyebabkan kekaburan perbezaan antara sumber fiskal milik negeri sendiri dan sokongan fiskal Persekutuan.

Walaupun terdapat sedikit bukti tentang agihan bersasar, pemindahan fiskal Persekutuan tetap mengurangkan jurang fiskal keseluruhan antara negeri. Variasi fiskal antara negeri menjadi lebih kecil selepas pemindahan dilaksanakan, menunjukkan sistem ini mempunyai kesan penyederhanaan melalui pengagihan pemindahan fiskal secara meluas, walaupun ia tidak secara sistematik mengutamakan negeri yang mempunyai kapasiti fiskal lebih lemah. Namun begitu, walaupun jurang berkurang secara agregat, perbezaan ketara dalam sumber fiskal antara negeri masih kekal.

Dapatan ini menunjukkan bahawa sistem pemindahan fiskal antara kerajaan di Malaysia lebih berfungsi sebagai mekanisme sokongan fiskal umum berbanding instrumen yang benar-benar menyasarkan objektif penyamarataan. Pemindahan fiskal memainkan peranan penting dalam mengekalkan kewangan negeri, namun reka bentuk semasanya tidak selaras secara konsisten dengan perbezaan kapasiti fiskal antara negeri. Memperkukuh peranan penyamarataan memerlukan penjajaran yang lebih jelas dengan kapasiti fiskal asas, di samping ketelusan yang lebih tinggi tentang bagaimana pemindahan fiskal ditakrif dan direkodkan. Peralihan kepada kerangka agihan yang lebih konsisten dan berasaskan peraturan mungkin diperlukan bagi memastikan sistem ini menyokong pembangunan wilayah yang lebih seimbang dan saksama.